

**REIER
BARNEHAGE
2021-2022**

Moss
kommune

VELKOMMEN TIL REIER BARNEHAGE.

Styrer for barnehagen: (konstituert pr i dag)

Monica Braathu: 959 65 488

Monica.Braathu@moss.kommune.no

Besøksadresse:

Reier barnehage, Bragevn. 9,
1517 Moss

Postadresse:

Moss kommune, Reier barnehage
Boks 175, 1501 Moss

Barnehagens hjemmeside:

www.moss.kommune.no

Barnegrupper:

Barnehagen har 4 grupper som i år har ca 45 barn til sammen.

Sommerfugler (barn 0-2 og 2-3 år)
mob. 975 49 943.

Leoparder (barn 4-5 år)

Stjernekatte (barn 5-6 år)
mob. 468 07 654.

Åpningstid:

Barnehagen har åpent i tidsrommet
0645-1700.

BARNEHAGENS ÅRSPLAN

Del 1 Informasjon

- s 2 Kontaktinformasjon. Barnegrupper. Årsplan.
- s 3 Nyttig informasjon for dette året.
- s 3 Visjon, prinsipper, verdier og mål for Reier barnehage.
- s 4 Foreldres medvirkning til barnehagens innhold.
- s 5 Lekesyn. Læringssyn.

Del 2 Kalenderdel

- s 7 Lek og læring, uteliv og fagområder.

Del 3 Hverdagsliv i barnehagen. Verdigrunnlag. Rammer for drift.

- s 23 Flere fagområder i praksis.
- s 24 Daglige rutiner; mat, hvile og aktivitet.
- s 25 Visste du at?
- s 26 Barnehagens nærmiljø.
- s 28 Overganger: hjem-barnehage/skole og mellom årsgrupper.
- s 29 Siste år før skolestart.
- s 30 Barns medvirkning og deltagelse. Kvalitetsplan og inkluderende miljø. Progresjon.
- s 31 Anerkjennelse. Omsorg. Danning. Mobbing.
- s 32 Informasjon. Pedagogisk dokumentasjon. Vurdering.
- s 33 Rammer for drift.

NYTTIG INFORMASJON

Pedagogisk arbeid 2021-2022

Rammeplanen for barnehager, Moss kommunes kvalitetsplan og barnehagens årsplan gir føringer, mål og retning for arbeidet gjennom året.

I kalenderdelen (del 2 i årsplanen) står det konkret om hvilke mål og fokusområder vi har, hvilke tema og hva vi gjør (tiltak) for å oppnå mål som er satt.

Kalenderdelen gir god informasjon til foreldre og andre som vil vite mer konkret om verdisyn og pedagogisk arbeid i hverdagslivet.

Kalenderdelen er også et godt arbeidsredskap for personalet.

SIMM (*Sammen om inkluderende miljø i Moss*).

Moss kommune har inngått et 3-årig samarbeid med Høgskolen i Innlandet. Samarbeidsavtalen startet i 2019.

Overordnet i arbeidet er målet om at alle barn skal inkluderes, og ha en trygg og god hverdag i barnehage og skole.

Alle ansatte i alle barnehager og skoler skal jobbe med det som kalles kollektiv profesjonsutvikling.

Et hovedmål er å styrke ansattes kompetanse slik at hvert enkelt barn støttes best mulig i sosial og faglig læring.

På personalmøter, fag-og seminardager dette året, skal personalet ved Reier barnehage jobbe med ulike moduler i kompetansepakken:

«Barns lek og eksperimenterende virksomhet».

Nytt barnehageår:

Barna møter i barnehagen
tirsdag 17. august.

Fag-og seminardager:

Barnehagen er stengt følgende datoer

- * fredag 13.08.2021
(inneværende barnehageår)
- * mandag 16.08
(nytt barnehageår)
- * onsdag 17. november
- * mandag 3. januar 2022
- * torsdag 28. og fredag 29. april

Barnehagen er stengt:

jul, påske og
uke 29 og 30

Barnehagen som samfunnsaktør

Reier har i flere år tatt i mot lærlinger, studenter fra HiØ (Høgskolen i Østfold) og andre som trenger arbeidspraksis.

Dette sikrer at nye kollegaer ser og eventuelt stiller spørsmål ved gjeldende praksis.

Våre ansatte

Personalet er barnehagens viktigste ressurs i arbeidet med barna.

Vi har en stabil personalgruppe med kvinner og menn.

Alle pedagogstillinger er besatt, og alle våre assistenter er fagarbeidere med lang erfaring.

Flere vikarer har vært tilknyttet barnehagen over flere år.

Alle fast ansatte deltar i ulik intern/ekstern kursing og opplæring.

I vår barnehage har vi opprettet fagforum for fagarbeidere og for barnehagelærere som arena for faglig fordypning gjennom året.

Bilder av ansatte og vikarer henger til informasjon i barnehagens yttergang.

VISJON, PRINSIPPER, MÅL OG FOKUS FOR BARNEHAGER I MOSS KOMMUNE.

Moss kommunes visjon er:

#mangfoldige Moss – skapende, varmere og grønnere.

Ut fra denne visjonen er det utviklet felles kvalitetsprinsipper for alle kommunale barnehager i Moss.

Prinsippene skal sikre et likeverdig og helhetlig tilbud for alle barn.

Disse prinsippene er:

#for barnets beste

#utforskende

#fellesskap

#profesjonell kjærighet

#lekende

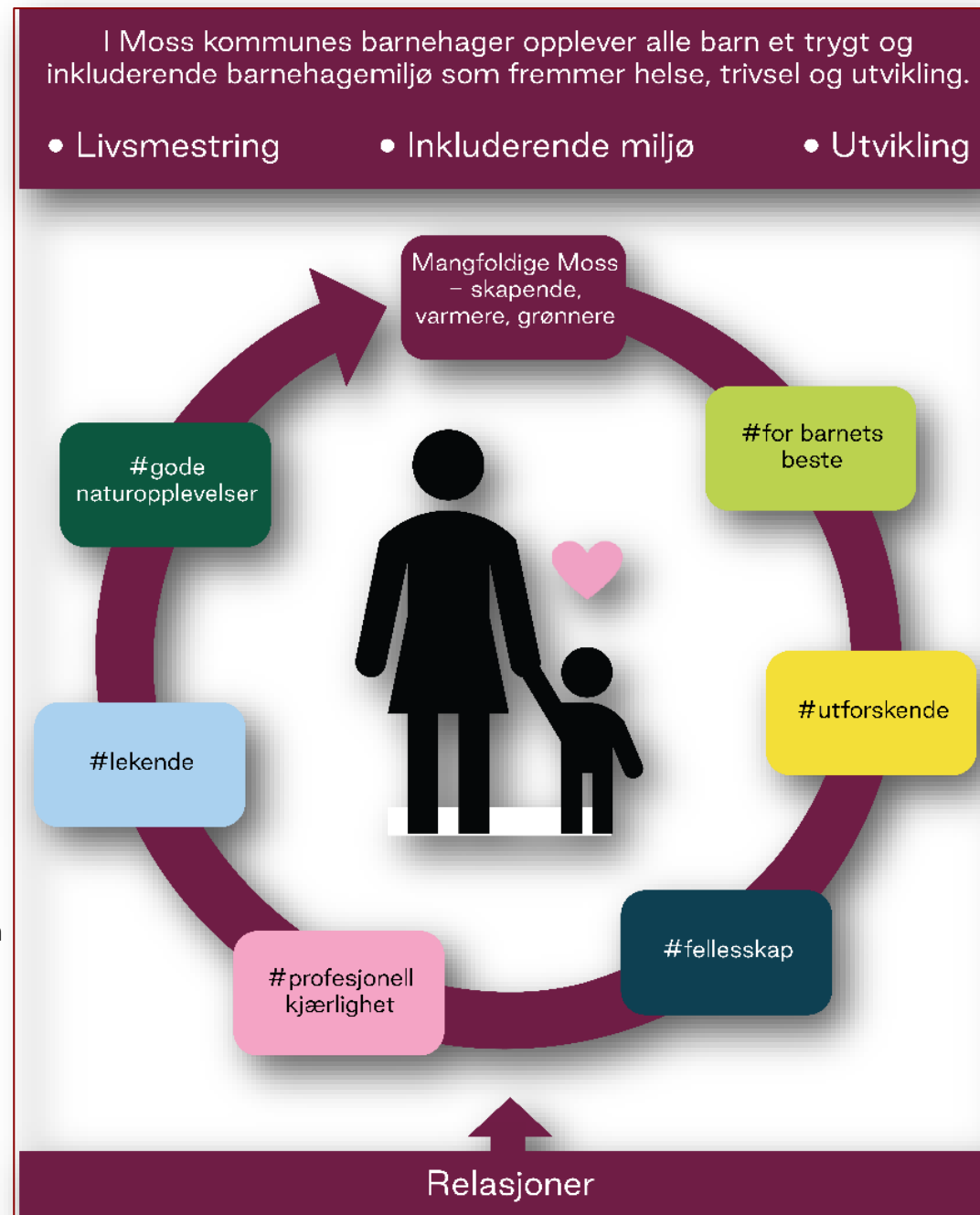
#gode naturopplevelser

Moss kommune har utarbeidet en kvalitetsplan: «Små føtter skaper fremtidens spor» som sitt overordnede styringsdokument som ble vedtatt i Hovedutvalget for oppvekst og utdanning 25.05.2020. Kvalitetsplanen skal gi retning, beskrive mål for det pedagogiske arbeidet og legge grunnlaget for årsplanarbeid i den enkelte barnehage.

Kvalitetsplanen skal også gi retning for de kommunale barnehagene gjennom målsettingen: «I Moss kommunes barnehager opplever alle barn et trygt og inkluderende barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel og utvikling».

Målsettingen er igjen delt opp i tre fokusområder:

Livsmestring - Inkluderende miljø - Utvikling. I Reier barnehage skal vi i 2021-2022 jobbe med fokusområdet: «Inkluderende miljø» (se s 30).

FORELDRES MEDVIRKNING TIL BARNEHAGENS INNHOLD.

Daglige møter, uformelt samarbeid og medvirkning.

Tillitsforhold og samarbeid mellom foreldre og ansatte er av stor betydning for barnets trivsel i barnehagen.

Foreldre er de som kjenner sitt/sine barn best.

Personalet opplever barn i større grupper og i andre situasjoner enn de hjemlige. Sammen skal foreldre og ansatte gi barna gode hverdager i barnehagen og ha barnas beste som felles mål.

Ofte kan det være de små utvekslingene, spørsmålene og historiene, som kan gi foreldre og personalet en opplevelse av hvordan barnet har det hjemme eller i barnehagen.

Det er viktig for barn å oppleve at voksne de har en relasjon til, snakker godt sammen.

Vi oppfordrer foreldre til å ha en lav terskel for å avtale en prat eller ta en telefon.

I barnehagen bruker vi appen Visma Flyt Barnehage. Her kan ansatte og foreldre f.eks. gi meldinger og beskjeder, sende/motta bilder og registrere ankomst eller fravær.

Personalet sender jevnlig bilder til foreldre av barna i aktivitet.

Dette gir et lite blikk inn i barnehagehverdagen og gir eventuelt en mulighet for samtale med barnet/ansatte når barnet hentes.

Bruk av tolk i barnehagen.

Alle foreldre har samme rett til medvirkning/deltagelse i barnehagen. Å benytte tolk kan sikre barn og foreldres medvirkning ved at barnehagen får gitt og/eller mottatt god informasjon bl.a. om barnets trivsel.

Tolk brukes når barnehagen har behov.

Formell medvirkning/deltagelse.

Barnehagelovens §1 presiserer kravet til barnehagen om samarbeid og forståelse med hjemmet om å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning, og legge til rette for foreldresamarbeid og god dialog med foreldre.

Alle foreldre er sikret innflytelse og medvirkning gjennom deltagelse på formelle møter, utvalg og samtaler gjennom året.

Barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som er barnehagens oppgave å forvalte. Både foreldre og personalet må forholde seg til dette.

- ⇒ **Foreldresamtaler** holdes 1-2 ganger pr. år (eller flere etter behov). Samtalene skal sikre at foreldre og ansatte snakker sammen om det enkelte barns trivsel og utvikling i barnehagen, og at hjem og barnehage samarbeider.
- ⇒ **Foreldremøter** for alle foreldre holdes 2 ganger i året.
- ⇒ **Samarbeidsutvalg** (SU) holdes 4-5 ganger pr år.
- ⇒ **Brukerundersøkelse** (foreldre).
i regi av UDIR (Utdanningsdirektoratet).
- ⇒ **FAU** (foreldrenes arbeidsutvalg) møtes 4-5 ganger pr. år, gjerne før SU møter.

LEK.

I norske og nordiske barnehager har leken en bred og naturlig plass.

Barn har et stort behov for og en indre trang til å leke. De leker ut i fra sin alder, modning og erfaring. Barn kan leke alene eller sammen med én eller flere. Barn kan også leke godt med lekevenner som er yngre og/eller eldre enn dem selv.

For at leken skal fungere må barn samarbeide, komme med innspill og forslag, finne gode løsninger for alle, gi og ta.

Det meste leves og lekes ut i lek - innenfor lekens uskrevne regler og trygge rammer. I leken er alt mulig og i lek blandes faktiske hendelser, følelsesmessige opplevelser, fantasi og magi. En lek kan lekes om og om igjen på forskjellige måter.

Ingen barn kan tvinges til å leke. Den er lystbetont, frivillig men kan også oppleves som litt farlig og utfordrende.

Å leke er helt nødvendig for barns utvikling. Gjennom å møte andre i lek får barnet erfaringer både med egne og andres grenser, følelser og væremåter. Barn øver seg hele tiden på relasjoner og gode måter å være sammen på i lek.

Erfaringene barn gjør tas med videre til andre situasjoner og relasjoner.

Å leke danner grunnlag for å lære. Å leke henger sammen med glede og livsmestring.

Barnehagens arbeid med lek og vennskap bygger på målsettingene i barnehageloven og Moss kommunes hovedmål: «Alle barn skal oppleve et trygt og inkluderende barnehagemiljø som fremmer, helse, trivsel og utvikling.»

Barnehagelov og rammeplan skal være synlige i en hverdagslig og gjentagende praksis.

LÆRING.

Barn lærer gjennom å bruke alle sanser, iaktta, kopiere og gjøre egne erfaringer i samspill med andre. Barn lærer best i et miljø der de føler seg trygge og inkluderte.

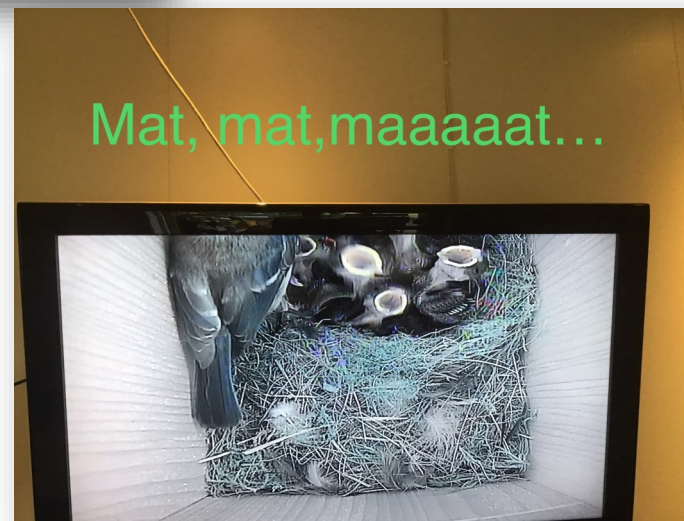
Barn velger ofte å prøve ut ting på nytt og på nye måter. Kanskje også for å forstå hvordan ting/relasjoner fungerer. Barn søker sammenhenger i livet sitt, mellom det opplevde, det erfarte og egen forståelse for dette.

Ansatte skal oppmuntre og veilede barn til å stille spørsmål om hva som egentlig skjer? Å stoppe opp og sette spørsmål ved noe som har hendt eller skal hende, kan bidra til at erfaring blir til bevisst kunnskap. En kunnskap barnet etter hvert kan forstå og sette ord på. Det kan hende barn og ansatte sammen må prøve ut ting på nytt, eller oppsøke ny kunnskap for å forstå.

Undring og lek er forutsetninger for forskning og læring. Å lure på noe og prøve det ut, er et godt utgangspunkt for å lære nytt.

Fra egg til unge i fuglekassa vår.

Hva er et egg egentlig - og hvordan kan fugler fly?

ÅRSPLAN DEL 2

KALENDER

LEK OG LÆRING

UTELIV

FAGOMRÅDER

AUGUST OG SEPTEMBER.

Hovedmål : Alle barn opplever et trygt og inkluderende barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel og utvikling.

Delmål lek og vennskap: Barn skal føle seg sett og få lekevenner gjennom trygg tilvenning.

Tema: «Her er jeg. Hvem er du?»

Tiltak: Vi bruker bøker og spill tilpasset alder og modning sammen med barna.

«Vann» brukes aktivt. De fleste barn er glade i å leke med vann, være i vann og holde på med aktiviteter i vann.

Å leke med vann virker samlende på tvers av alder, kjønn, modning og språk.

Vann er gøy å holde på med samtidig som det er en fin måte å bli kjent med andre på og få lekevenner.

Fagområde: Kropp, bevegelse, mat og helse

Fokus: Alle barn skal daglig oppleve planlagt uteliv med aktive og engasjerte ansatte.

Tiltak: Vi bruker barnehagens egen kjøkkenhage. Før sommeren plantet vi bl.a. gulerøtter, sukkererter, tomater, sommersquash, artisjokker, agurk og solsikker. Nå må vi se hva som har overlevd sommeren.

Barna skal være med å høste grønnsaker, og være med å koke suppe/lage mat av ferske råvarer. Barna skal lukte, smake, kjenne på grønnsakene og bruke sansene.

I denne perioden skal vi også ha fokus på å kaste så lite mat som mulig.

Torsdager er barnehagens felles utedag.

I tillegg har hver årsgruppe egen (egne) turdag (er). Hver torsdag har vi også «Minirøris» som er morsomme bevegelser til heftig musikk.

Vi er ute hver eneste dag uansett vær og føre.

Fagområde: Etikk, religion og filosofi:

Fokus: Barna skal bli kjent med FN's barnekonvensjon.

Tiltak: Bruke barnekonvensjonsplakat og heftet om Karsten og Petra.

Bruke samtale, bøker, rollespill om å:
0-3 år: Vise omsorg for seg selv og andre.
3-6 år : Se både egne og andres behov og handle ut i fra det.

Høste solsikkefrø fra blomstene vi har plantet, dersom frøene er klare.

August 2021

Uke	Man	Tir	Ons	Tor	Fre	Lør	Søn
30							1
31	2	3	4	5	6	7	8
32	9	10	11	12	13 Plandag. Barnehagen er stengt.	14	15
33	16 Plandag. Barnehagen er stengt.	17 Barna starter.	18	19	20	21	22
34	23	24	25	26	27	28	29
35	30	31					

Endringer i barns liv. Lek og trivsel i barnehagen.

I denne perioden er det mange nye barn og familier som starter i barnehagen, og for noen er dette første møte med en barnehage. De barna som fortsetter i barnehagen opplever også endringer. Kanskje venner har blitt borte; sluttet, flyttet eller begynt på skolen. Trygghet for alle skal etableres, nye lekevenner skal bli kjent og kanskje nye vennskap skal dannes. Gjennom lek og aktivitet i årsgruppene, blir barna godt kjent med hverandre og med barnehagens rutiner i løpet av kort tid.

Det er ansattes ansvar at alle barn føler seg velkomne i barnehagen sin - sett og bekreftet.

September 2021

Uke	Man	Tir	Ons	Tor	Fre	Lør	Søn
35			1	2	3	4	5
36	6	7	8 Foreldre møte	9	10	11	12
37	13 	14 	15 	16 	17 	18	19
Brannvernuke i barnehagen.							
38	20	21	22	23	24	25	26
39	27	28	29	30			

Velkommen til høstens foreldre møte onsdag 8. september.

Hvert år (i normal drift)har vi brannvernuke i barnehagen. I tillegg blir «Stjerne-kattene (de eldste barna) invitert til en spennende dag på brannstasjonen på Tykkemyr.

OKTOBER OG NOVEMBER.

Hovedmål : Alle barn opplever et trygt og inkluderende barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel og utvikling

Delmål: lek og vennskap Alle barn skal være inkludert i et lekefellesskap.

Tema: «Følelser».

Tiltak: Vi lager hinderløyper ute og inne og små innbydende lekestasjoner som kan bidra til felles lekeopplevelser, engasjement og samhold.

Vi bruker realfagskassene våre til å forske sammen på rare ting som skjer og alle årsgrupper gjennomfører «Ukas eksperiment».

Se også tiltak under fagområdet «Etikk, religion og filosofi».

Fagområde: Kropp, bevegelse, mat og helse

Fokus: Alle barn skal daglig oppleve planlagt uteliv med aktive og engasjerte ansatte.

Å trives med kroppen sin og utvikle en god kroppsbeheerskelse, gir trivsel og opplevelse av å mestre fysiske utfordringer.

Tiltak: Vi bruker er mye på tur for at barn skal bli kjente og trygge i områdene rundt barnehagen sin.

Vi bruker skogen, uteområdet og skolegård til å hoppe, klatre, åle, krabbe og hinke.

Vi oppsøker tursteder med ulendt terreng der barna utfordres på egne grovmotoriske ferdigheter.

I oktober har vi felles natursti med tilpassede utfordringer og oppgaver for alle.

I normale tider (grønn drift) får barnehagen låne skolens gymsal.

Fagområde: Etikk, religion og filosofi .

Fokus: Barna skal bli kjent med FN's barnekonvensjon.

Tiltak: Bruke barnekonvensjonsplakat og heftet om Karsten og Petra.

Bruke samtale, bøker, rollespill for å:

0-3 år: uttrykke egne følelser

3-6 år: forstå andres følelser og handle ut i fra det.

Solidaritetsuker i f.h.t FN dag uke 41 og 42.

Bake solsikkeboller til FN dagen 24.10.

Oktober 2021

Uke	Man	Tir	Ons	Tor	Fre	Lør	Søn
39					1	2	3
40	4	5	6	7	8	9	10
41	11	12	13	14	15	16	17
42	18	19	20	21	22	23	24 FN dag.
43	25	26	27	28	29	30	31 Slutt på sommertid

Velkommen til åpen ettermiddag i barnehagen med god mat og felles aktiviteter for barn og foreldre.

Dette blir en avrundning av arbeidet i forbindelse med FN dagen. Dato og aktiviteter blir bestemt senere når vi vet mer om smittesituasjonen i Moss.

November 2021

Uke	Man	Tir	Ons	Tor	Fre	Lør	Søn
44	1	2	3	4	5	6	7
45	8	9	10	11	12	13	14
46	15	16	17 Plandag. Barnehagen er stengt	18	19	20	21
47	22	23	24	25	26	27	28 1. søndag i advents- tiden
48	29	30					

Risikofylt lek. Hva er det?

I barnehagen lærer barn å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom å prøve og øve på det som i utgangspunktet kan virke litt skummelt eller spennende. Vi bruker terrenget vi har tilgjengelig. Vi klatrer i tau, trær, oppover og nedover skrenter. Vi balanserer på stokker og smyer oss igjennom busk og kratt. Barna aker og løper. «I barn ligger en naturlig motivasjon for å skyve på grensene for hva de våger, samtidig som de utvikler seg og blir stadig mer kompetente fysisk.»

DESEMBER.

Hovedmål : Alle barn opplever et trygt og inkluderende barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel og utvikling.

Delmål lek og vennskap: Barn skal få erfaring med å glede andre .

Tema: « Å dele, gi og få».

Dette er både et filosofisk og et svært konkret tema som barna møter mange ganger hver dag.

Tiltak: Vi bruker bøker, samtale og rollespill.

I år har vi «omvendt julekalender».

Vi skal lage, sende/levere postkort. Vi skal gi bort uavhentet tøy som ligger i barnehagen.

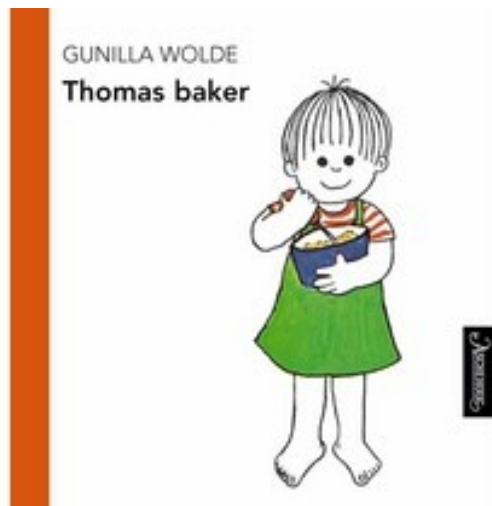

Fagområde: Kropp, bevegelse, mat og helse.

Fokus: Alle barn skal daglig oppleve planlagt uteliv med aktive og engasjerte ansatte .

Tiltak: Utelek og aktiviteter preges av om det er snø, barfrost eller søle. Ute er vi uansett.

Denne perioden omgis vi av nye dufter og smaker. Barn skal lukte, smake og kjenne. Vi lager lussekatter, baker pepperkaker og leser om hva Thomas gjør når han skal bake.

Fagområde: Etikk, religion og filosofi.

Fokus: Barna skal bli kjent med FN's barnekonvensjon.

Tiltak: Bruke barnekonvensjons plakater og heftet om Karsten og Petra.

Bruke samtale, bøker, rollespill for at barna skal:

0-3 år: få delta i tradisjonene knyttet til høytidene vi markerer.

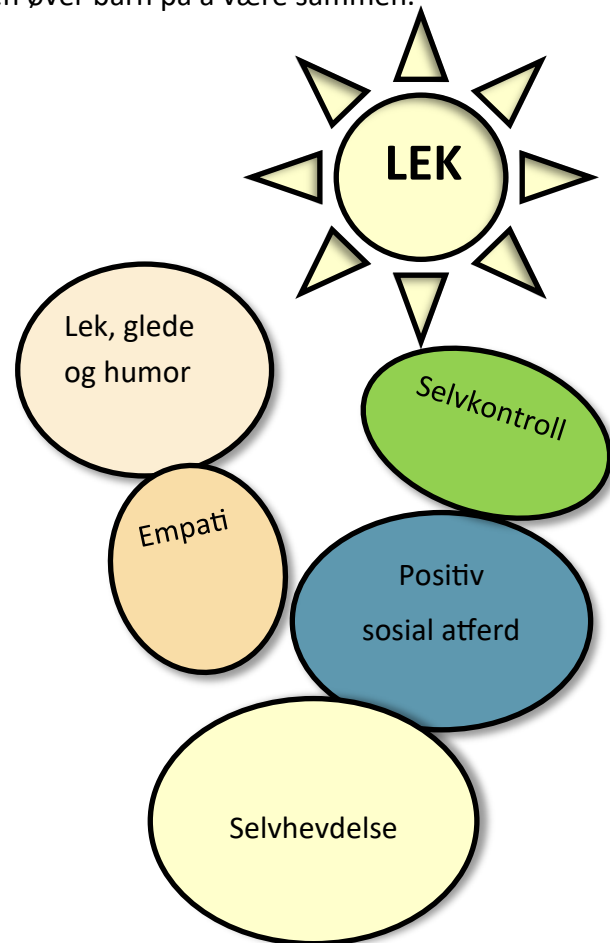
3-6 år: få kjennskap til noen høytider og tradisjoner knyttet til disse.

Tiltak Stjernekatte (5-6 år)

besøke Jeløy kirke i forbindelse med julehistorien (se også januar/februar.)

SOSIAL KOMPETANSE OG LEK.

I leken øver barn på å være sammen.

Desember 2021

Uke	Man	Tir	Ons	Tor	Fre	Lør	Søn
48			1	2	3	4	5 2. søndag i advent
49	6	7	8	9	10	11	12 3. søndag i advent
50	13 Lucia	14	15	16	17 Nissefest	18	19 4. søndag i advent
51	20	21 Vinter-solhverv	22	23	24 Julaften. Barnehagen er stengt.	25 1. juledag	26 2. juledag
52	27	28	29	30	31 Nyttårsaften. Barnehagen er stengt.		

Barn viser sin sosiale kompetanse gjennom lek og samvær med andre. Å være sammen på en måte som oppfattes som god for flere, bygger bl.a. på barnets tilknytningsevne, på arv og miljø, og på tidligere erfaringer barnet har hatt med andre barn og voksne.

Barn har en sterk og naturlig trang til å leke - noen ganger alene, andre ganger sammen med én eller flere.

Basene samarbeider denne gangen om én felles periodeplan. Der blir det skrevet mer om barnehagens juletradisjoner, om aktiviteter, «bakst og duft».

Gjennom å delta får barna grunnleggende, førstehånds erfaringer, ferdigheter, forståelse, følelser og minner ved å bruke alle sanser, gjøre og erfare.

Barn lærer og dannes i samspill med andre barn og ansatte.

Vi snakker sammen, filosoferer og prøver å finne ut av ting sammen.

JANUAR OG FEBRUAR 2022.

Hovedmål : Alle barn opplever et trygt og inkluderende barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel og utvikling.

Delmål lek og vennskap: Alle barn skal få felles opplevelser som de kan samles om i lek.

Tema: «Vennskap».

Skal vi leke sammen?» Dette er et viktig spørsmål for barn - for tenk om de får «nei» til svar– og tenk hvilken lykke det er når svaret er «ja»? Hvilke lekeferdigheter må barn ha i lek med andre?

Tiltak: Personalet i hver årsgruppe skal ha ekstra fokus på å gi felles opplevelser (lekeforsterkere) som skal støtte og utvikle lek mellom barn. Eventyret «Skinnevotten» skal brukes på flere måter. Alle grupper lager en «Ring av gull». Karnevalet vårt innbyr til forventninger og felles opplevelser.

« Skal vi leke sammen?»

Fagområde: Kropp, bevegelse, mat og helse.

Fokus: Alle barn skal daglig oppleve planlagt uteliv med aktive og engasjerte ansatte.

Tiltak:

I denne perioden arrangerer vi vinteraktivitetsdag og eksperimenterer med frost, is og kulde. Vi bruker både barnehagens eget uteområde og nærmiljø til aking og snølek. Vi tenner bål og lager pinnebrød.

I motsetning til mange andre, ønsker vi oss kulde og mye snø til glede, fryd, nye opplevelser og mestring.

Fagområde: Etikk, religion og filosofi

Fokus: Barna skal bli kjent med FN's barnekonvensjon.

Tiltak: Bruke barnekonvensjons plakater og heftet om Karsten og Petra.

Bruke samtale, bøker, rollespill for å:
0-3 år: erfare at vi er forskjellige og har ulike behov.

3-6 år: behandle hverandre likeverdig med respekt og toleranse for ulikheter.

Tiltak Stjernekatte 5-6 år :

Besøke muslimsk moske i Moss sentrum.

Besøke buddhistisk tempel, Kambo.

Januar 2022

Uke	Man	Tir	Ons	Tor	Fre	Lør	Søn
52						1 Nyttårsdag	2
1	3 Plandag. Bhg er stengt	4	5	6	7	8	9
2	10	11	12	13	14	15	16
3	17	18	19	20	21	22	23
4	24	25	26	27	28	29	30
5	31						

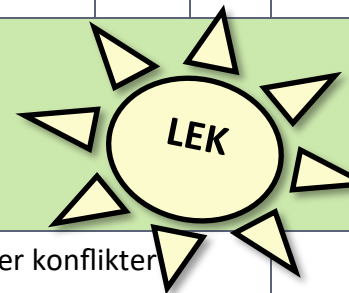
“GODT NYTTÅR” TIL ALLE PÅ MANGE SPRÅK.

Naya Saal Mubbarak Ho (urdu)
 Szczesliwego Nowego Roku (polsk)
 Gott nytt år (svensk)
 Sretna nova godina (serbisk)
 Godt Nytår (dansk)
 Maligayang Pask (fillipinsk)
 Gledilegt ár (islandsk)

Chuc Mung Tan Nien (vietnamesisk)
 Novim Godom (russisk)
 Iyo Sanad Cusub Oo Fiican (somalsk)
 Naujuju Metu (litauisk)
 Prosit Neujahr (tysk)
 Antum salimoun (arabisk)

Februar 2022

Uke	Man	Tir	Ons	Tor	Fre	Lør	Søn
5		1	2	3	4	5	6 Samefolkets dag
6	7	8	9	10	11	12	13
7	14	15	16	17	18 Karneval	19	20
8	21	22	23	24	25	26	27
9	28						

Lekesola representerer norsk og nordisk barnehagesyn.
 Hvorfor er lek så viktig?
 Hva skjer mellom barn som leker?

⇒ Løser konflikter
 ⇒ Bruker kroppen
 ⇒ Samarbeider
 ⇒ Opplever den gode barndom

⇒ Øver på nye ord og uttrykk
 ⇒ Øver på turtaking
 ⇒ Bruker fantasien
 ⇒ Utvikler relasjon og vennskap + mye mer.

MARS OG APRIL.

Hovedmål : Alle barn opplever et trygt og inkluderende barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel og utvikling.

Delmål lek og vennskap: Barn skal få erfare at vennskap kan fortsette selv etter en krangel.

Tema: «Konfliktløsning»

Å reparere et vennskap er et tema som er viktig for alle å kunne noe om. I alle forhold/relasjoner blir det før eller siden en «knote på tråden». Hva slags følelse er: «å være uvenner»? Hva kan jeg gjøre for å få relasjonen vår i balanse igjen?

Tiltak: Vi bruker «Vennebøker» av Linda Palm og rollespill. Barna øver seg hver eneste dag på å omgås andre på en god måte. Noen ganger skjærer det seg men sammen finner vi ut av hva vi kan gjøre for å få løst opp i en ubehagelig situasjon.

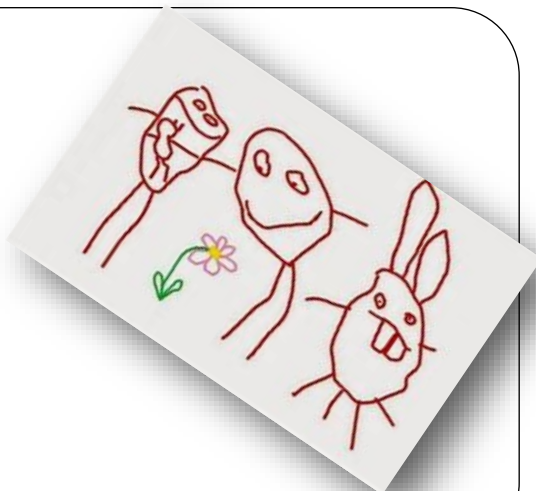
Fagområde: Kropp, bevegelse, mat og helse.

Fokus: Alle barn skal daglig oppleve planlagt uteliv med aktive og engasjerte ansatte.

Tiltak:

Hva er en «sans»? Hva bruker vi sansene til? Vi lager sansekasser med ulikt og spennende innhold. Vi håper at det kommer fugler i fuglekassa vår så vi kan følge med på egg og unger.

I denne perioden lager vi naturløyper med oppgaver - og har noen sett påskeharen?

Fagområde: Etikk, religion og filosofi.

Fokus: Barna skal bli kjent med FN's barnekonvensjon.

Tiltak: Bruke barnekonvensjons plakat og heftet om Karsten og Petra.

Bruke samtale, bøker, rollespill for å:

0-3 år: begynne å forstå forskjell på rett og galt.

3-6 år: forstå forskjell på rett og galt, og ha et ønske om å handle riktig.

Vi sår solsikker.

Mars 2022

Uke	Man	Tir	Ons	Tor	Fre	Lør	Søn
9		1	2	3	4	5	6
10	7	8	9	10	11	12	13
11	14	15	16	17	18	19	20
12	21	22	23	24	25 Gul fest	26	27
13	28	29	30	31			

Lek og lov.

Barns trivsel i barnehagen handler mye om å få lekevenner. Visste du at barn har en **lovfestet rett** til å leke? Følgende står i «Rammeplan for barnehager», (som er en forskrift til loven):

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling(...)» RP s. 20

April 2022

Uke	Man	Tir	Ons	Tor	Fre	Lør	Søn
13					1	2	3
14	4	5	6	7	8	9	10
15	11	12	13	14 Skjærtorsdag	15 Langfredag	16 Påske-aften	17 1. påske-dag
16	18 2. påske-dag	19	20	21	22	23	24
17	25	26	27	28	29	30	
			Frist ferie svar	Plandager. Barnehagen er stengt			

MAI OG JUNI.

Hovedmål : Alle barn opplever et trygt og inkluderende barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel og utvikling.

Delmål lek og vennskap:

Endringer og overganger skal gi barn muligheter for å danne nye vennskap og relasjoner når nye læringsmiljøer skal oppleves og utforskes.

Tema: «Trygg i barnehagen»

Tiltak: Personalet forbereder barn på overganger (egne skriftlige rutiner):

- ⇒ fra hjem til barnehage
- ⇒ fra liten til stor avdeling
- ⇒ fra barnehage til skole

Fagområde: Kropp, bevegelse, mat og helse

Fokus: Alle barn skal daglig oppleve planlagt uteliv med aktive og engasjerte ansatte.

Tiltak: I denne perioden er barn med og vanner, luker og passer på at plantene har det bra.

Vi bruker parken til regelleker som f.eks. «Hauk og due» og «Ta en ring og la den vandre».

Vi lager hinderløype og bruker «Mini-Røris».

Vi følger opp fuglekassa vår: hva er et egg - og hvordan kan fugler fly?

Fagområde: Etikk, religion og filosofi

Fokus: Barna skal bli kjent med FN's barnekonvensjon.

Tiltak: Bruke barnekonvensjons plakat og heftet om Karsten og Petra.

Bruke samtale, bøker, rollespill for å styrke:
0-3 år: nysgjerrighet og undring.

3-6 år: undring og filosofering.

Mai 2022

Uke	Man	Tir	Ons	Tor	Fre	Lør	Søn
17			Nytt liv og røre.			1.mai offentlig høgtids dag	
18	2	3	4	5	6	7	8
19	9	10	11	12	13	14	15
20	16 Barne- hagetog og fest	17 Norges grunn- lovsdag 	18	19	20	21	22
21	23	24	25	26 Kristi himmel- fartsdag	27	28	29
22	30	31	Visste du at: I mai/ juni inviteres nye barn og foreldre til besøksdager for å bli litt kjent før de starter på ordentlig i august.				

Juni 2022

Uke	Man	Tir	Ons	Tor	Fre	Lør	Søn
22			1	2	3	4 Pinse- aften	5 1. Pinse- dag
23	6 2. Pinsedag	7	8	9	10	11	12
24	13	14	15	16	17	18	19
25	20	21 Sommer- solhverv	22	23	24	25	26
26	27	28	29	30			

Fra mai festen vår i fjor i øs pøs regnvær og mye vind.

Men det ble kjempefint med flott korpsmusikk.

Barna sang og marsjerte og vi viftet med flaggene våre og ropte høyt hurraaaa.

JULI TIL OG MED 14. AUGUST.

Hovedmål : Alle barn opplever et trygt og inkluderende barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel og utvikling.

Delmål lek og vennskap: Barn skal få nye, felles aktivitets –og lekeopplevelser.

Tema: «Å bli kjent med nye lekevenner».

I denne perioden møter barn en del endringer i barnehagen sin. Lekevenner kommer og går. De har noe som heter «ferie».

For barn kan det oppleves som leit at bestevenner forsvinner.

Samtidig er dette en tid der barn orienterer seg mot andre barn for å få leke.

Tiltak: Ansatte legger opp til inkluderende opplevelser, aktiviteter og lek. Vi bruker bl.a. «vann» for å skape glede og bygge nye relasjoner.

Fagområde: Kropp, bevegelse, mat og helse

Fokus: Alle barn skal daglig oppleve planlagt uteliv med aktive og engasjerte ansatte.

Barna har siden tidlig i vår vært engasjert i såing og stell av planter gjennom vår og sommer. Det begynte med karse til påske og deretter ble det sådd salat, gulrøtter, tomater og satt poteter. Spirene ble satt på kjøkkenet, på baser, i vinduskarmer og på fellesrom. Temaet om frø og nytt liv ble tatt opp i samlinger, i spontane samtaler og når jorda ble spavendt og gjødslet før utplanting i kjøkkenhagen.

Tiltak: I denne perioden er barn med og vanner, luker og passer på at plantene har det bra. Nå skal barna smake på det de har sådd og dyrket frem.

Barna skal delta i matlaging og bruke det vi høster fra kjøkkenhagen og fra turene våre i skogen og i nærområdet.

Fagområde: Etikk, religion og filosofi.

Fokus: Barna skal bli kjent med FN's barnekonvensjon.

Tiltak: Bruke barnekonvensjons plakater og heftet om Karsten og Petra.

Bruke samtale og bøker for å styrke:
0-3 år: nysgjerrighet og undring over hverdagslige ting.

3-6 år: undring og filosofering over hvordan hverdagslige ting henger sammen.

Juli 2022

Uke	Man	Tir	Ons	Tor	Fre	Lør	Søn
26			Lek og vann.		1	2	3
27	4	5	6	7	8	9	10
28	11	12	13	14	15	16	17
29	18	19	20	21	22	23	24
30	25	26	27	28	29	30	31

Barnehagen har sommerstengt
uke 29 og 30.

Markens grøde.

August 2022

Uke	Man	Tir	Ons	Tor	Fre	Lør	Søn
31	1	2	3	4	5	6	7
32	8	9	10	11	12	13	14

Takk til det gamle barnehageåret vårt.

Nytt barnehageår begynner.

Miljømål og tiltak:

Fremme verdier, holdninger og praksis ved å:

- * opparbeide, stelle og utvikle kjøkkenhagen
- * redusere matsvinn gjennom året

Visste du at:

hver gang en gruppe er på tur, tar vi med oss hjem både vårt eget søppel og det vi finner underveis. Vi tar det med til barnehagen og sorterer det. I løpet av et år er vi på over 120 turer.

Da hjelper det litt, vet du....

ÅRSPLAN DEL 3

Hverdagsliv i barnehagen.

Verdisyn.

Rammer for drift.

Mitt skip er lastet med noe:

Stort
Mykt
Hardt
På S
Tørt
Blått
Flatt
Rundt

FLERE FAGOMRÅDER I PRAKSIS: «ANTALL, ROM OG FORM» OG «NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI»

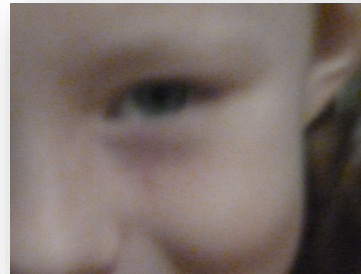
Disse utebildene viser hvordan fagområder kan være synlig i hverdagssituasjoner.

Definere, sortere,
plassere, mønster,
form, farge, antall,
ulik størrelse, ulike
materialer.
Vekt. Tyngde. Plan.
Estetikk.

Bruke mikroskop ute-
sammen.
Finne ut av noe-
sammen. Lure på
hvordan det ser ut-
sammen.
Vente på tur-sammen.
Ake litt.
Bruke det gule
forstørrelses glasset.
Kan jeg låne det?

Ha kamera i hendene. Jeg ser deg. Trykke.
Ta bilde. Her og nå. I farta. Så nærme er
ansiktene våre. Øyenkontakt. Ofte.

Biler på rekke,
retning, mønster,
antall, størrelse,
form, farge,
materialitet.
Hva tenker du,
tro? Litt kald på
fingrene?
Vann. Is. Snø.

Æsj, se en snegle!
Å, ikke trakk på den,
se den legger egg.
Så fin form den har.
Og den er både
stripete og glatt.
Den er kanskje litt
redd, den trakk seg
sammen og ble liten
nå. Den var lang før.
Kan jeg holde den?

MAT, HVILE OG AKTIVITET. DAGLIGE RUTINER

Målet med en dagsrytme er å sikre alle barn måltider og stell, hvile og ro, lek og aktivitet. Dagsrytmen og rutiner er med å sikre at barn opplever en forutsigbar og oversiktlig hverdag. En oversikt over dagsrytme og rutiner skal sikre at foreldre får et godt innblikk i barnas og barnehagens dagligliv.

MAT OG HELSE	TID	DAGSRYTME BEGGE BASER
Mål: Det skal være hyggelig å møtes og spise sammen. Mat og måltider gir rom for fellesskap, inkludering, vennskap og identitet. Barn skal få kunnskap om råvarer og tilberedning. Vi er opptatt av å velge sunne alternativer og gi grunnlag for gode vaner. I vår barnehage (normal drift) får alle barn tre måltider hver dag. Tiltak: Vi lager mat sammen, snakker om hva vi spiser og samtaler om det barna er opptatt av (dette tilpasses barnas alder og modning). Vi reduserer bruk av sukker, bruker for det meste grovt brød og fullkornpasta. Barna får ferske grønnsaker og fersk frukt hver dag. En dag i uka lages et varmt måltid til alle i barnehagen. Mest mulig av maten lages i barnehagen. Måltider: Frokost 0745-0830: Melk, vann, knekkebrød, havregryn eller grøt med rosiner, og banan. Lunsj 1100-1230: * Melk, vann, grovbrød med variert pålegg, grønnsaker. Frukt 1400-1430: * Vann og frukt og brød/knekkebrød.	06.45	Barnehagen åpner. Lek/aktivitet i hver årsgruppe.
	06.45-08.30	Frokost: for barn 0-3 år i egen årsgruppe.
	07.45-08.30	for barn 3-6 år på Kjøkken.
	08.30	Felles aktivitetsrom ute/inne åpnes.
	09.45 - 14.00	Samling, lek og aktivitet ute/inne i årsgrupper.
	10.45	Lunsj: Barn 0-3 spiser i egen årsgruppe fra ca 11.00/eller etter barnas behov. Fra ca 11.00 spiser barn 3-6 i egne årsgrupper.
	12.00	De fleste barna 0-3 tar seg en sovepause ute i vogn. Barna i de andre årsgruppene (3-6) fortsetter der fram til neste måltid.
	14.15	Ettermiddagsmåltid: Frukt, brød/knekkebrød. Barn 0-3 spiser i sin egen årsgruppe. Barn 3-6 spiser i årsgruppene sine ute eller inne etter vær/årstid.
	14.30	Fellesrom åpnes for lek/aktivitet. Vi er også mye ute.
	16.00	Vi avslutter lek/aktivitet på fellesrom og rydder oss ut av rom og gjør klart til neste dag.
	17.00	Barnehagen stenger. Personalet har arbeidstid frem til kl 17.00.

VISSTE DU AT?

BARNEHAGENS DIGITALE PRAKSIS.

Mål for bruk av digitale verktøy i Reier barnehage:

- * Ansatte skal åpne for og stimulere barns nysgjerrighet og medvirkning ut ifra alder, modenhet og tidligere erfaringer.
- * Ansatte skal bruke digitale verktøy i situasjoner der det er naturlig og ha fokus på en kreativ bruk av disse verktøyene sammen med barna.

Tiltak: Ansatte jobber med digitale verktøy på forskjellige måter i årsgruppene gjennom året jfr IKT progresjonsplan.

FOTOGRAFERING I BARNEHAGEN.

Ta ikke bilder av andres barn i barnehagen.

Ikke alle foreldre ønsker at bilder av deres barn legges ut i det offentlige rom, eksempel på hjemmesider, blogg, instagram, facebook og lignende steder.

Vi viser til Datatilsynets veiledningshefte: «I beste mening» om bilder av barn på nett: <https://www.datatilsynet.no>.

Der finnes det god informasjon om regler for fotografering og deling av bilder med barn, samt info om hvordan barnebilder skal håndteres slik at barnas rett til personvern og integritet tas vare på.

SAMARBEID ANDRE INSTANSER.

Barnehagen samarbeider med ulike tjenester og institusjoner for barn og familier. **Ved kontakt med eksterne tjenester i forhold til enkeltbarn, gjøres dette i samarbeid med barnas foresatte.** Unntaket er dersom barnehagen har mistanke om barn utsettes for vold eller seksuelt misbruk. Barnehagens opplysningsplikt til barnevernet følger både barnehageloven § 22 og barnevernloven § 6-4.

Vi samarbeider med: Helsestasjon, BUPP (barne -og ungdomspsykiatrisk poliklinikk), PPT (pedagogisk psykologisk tjeneste) og barnevernstjenesten.

Vi samarbeider også med: Pedagogisk senter, grunn -og videregående skole, Høgskolen i Østfold (HiO), NAV, og Tolketjenesten.

MARKERINGER.

Vi markerer samenens nasjonaldag (offentlig flaggdag). Andre lands høgtider og nasjonaldager markeres etter avtale med de familiene det gjelder på følgende måte: vi bruker ballonger og dans som en måte å være sammen på og skape gode relasjoner. I tillegg kan de som vil være med, lage store fellestegninger. Markeringen kan skje enten i barnets årsgruppe, på barnets base eller på tvers av hele barnehagen.

Alle barn kan delta på dette uansett språk, alder, modning og funksjonsevne.

KARTLEGGING AV BARNES SPRÅK.

TRAS (tidlig registrering av språk), er en metode for å kartlegge barns norske språkutvikling. TRAS brukes i alle kommunale barnehager i Moss. En kartlegging kan registrere både språkstyrker og språkvansker.

Konkret består TRAS av et registreringsskjema og en håndbok.

Skjemaet inneholder områder som er viktige for utvikling av språket: samspill, språkforståelse, språklig bevissthet, uttale, ord og setningsproduksjon, kommunikasjon og oppmerksomhet.

I Moss kommune skal alle barn kartlegges i løpet av det året de fyller 4 år.

Kartleggingsmetoden brukes etter skriftlig avtale/samtykke fra foreldre.

BURSDAG I BARNEHAGEN.

Dersom foreldre ønsker at barnets bursdag skal markeres i barnehagen, blir barnet møtt med flagg ute og bilde som henges opp i gangen. Bursdagen markeres i barnets årskull med sang og krone, som barnet har vært med å lage på forhånd. Vi markerer bursdager med en hyggelig opplevelse i stedet for kaker/saft.

Bursdagsinvitasjoner avtales mellom foreldre utenom barnehagetid. Familier med barnehageplass i Reier, kan låne deler av barnehagens lokaler gratis. Ta kontakt med styrer Monica Braathu, mob. 959 65 488 for utleie.

BARNEHAGENS NÆRMILJØ.

Noen ganger er det fint å kunne knytte fortid og nåtid sammen og vite noe om landskapet som omgir oss og historien som vi er en del av.

Geologisk sett består Jeløya for det meste av bl.a. lava (rombeporfyr), og noe sandstein. Fastlands Moss består mest av gneis og gammel granitt.

Det geologiske skillet mellom Jeløya og fastlandet går omtrent bak kinoen og Microbryggeriet.

«Raet, den største morenen fra istidens slutt, går over Jeløya. Mot øst går Raet over Moss og Rygge og fortsetter gjennom Sverige til Finland.

Mot vest krysser Raet Oslofjorden for å fortsette vestover langs kysten gjennom Vestfold og Sørlandet. Jeløya har en av landets rikeste floraer, med blant annet blåveis (kommuneblomst) og misteltein. På øya finnes flere landskapsvernområder og naturreservater som følge av den enestående naturen.

Øya har flotte turområder med alleer og omfattende stisystemer, bl.a kyststien» (kilde: Wikipedia).

På Jeløya (også kalt Oslofjordens perle), er det mange kilder, oppkommer eller oller. Øya fremstår som grønn og frodig og er et av de stedene i Norge med flest soltimer. I den lette sandjorda dyrkes det bl.a. asparges, jordbær og broccoli.

Øya har en lang historie og het tidligere Jalund (usikker betydning). Det er gjort rike oldtidsfunn med steinalderboplasser, steinøkser og graver.

I jorda på Røed gård er det bl.a. funnet et vakkert kvinnesmykke fra merovingertiden (ca 570-800 e.Kr).

Varden (v/Hoppert) var en viktig del av et forsvarsverk i ufredstider når fremmede skip ble oppdaget. Da ble alle varder tent innover fjorden og de som skulle forsvare seg eller flykte, fikk forhåpentligvis den tiden de trengte.

Jeløya har også sin spennende vikingehistorie. I året 1221 barket Birkebeinerne og Ribbungene sammen i et sjøslag utenfor Stalsberget (Tronvik) på Jeløy. Ribbungene måtte flykte, løp over Jeløy og kom i sikkerhet over vadestedet (Værlesanden), ikke langt fra der Kanalbroa ligger i dag.

Kanalen mellom fastlands Moss og halvøya Jeløya, ble påbegynt i 1812 og åpnet i 1855. Først da ble Jeløya en øy med broforbindelse.

Fram til 1960 tallet var bebyggelsen på søndre Jeløya i hovedsak preget av gårder, lystgårder, (husmanns) plasser og spredt bebyggelse. Det var jorder og åkrer, skoger med store, gamle trær, alléer og lange, vakre steingjerder som dominerte landskapet.

Deretter begynte en storstilt utbygging bl.a. på Framnes, Refsnes og Tronvik av boliger og infrastruktur som fortsatt er i full gang over hele øya.

I 1983 ble Søndre Jeløy landskapsvernområde opprettet.

Midt i dette lever og bruker barna i Reier barnehage: by, sjø, strand og skog. På turene våre opplever barna kontakt med sauer, lam og hester som beiter ute i vakre kulturlandskap. Barna klatrer og klyver i gamle lavafjell og balanserer i strandkanten på rullesteiner som isen la igjen for over 10.000 år siden.

Vi har stamplass på Soltoppen og går turer på gamle stier i skog og ved fjæra. Ofte oppdages noe nytt; insekter, planter, fugler, dyr, skjell og steiner.

Vi kjenner på sjøluft, vinddrag, temperatur og er ute i all slags vær. Barna vandrer ned til byen og biblioteket over Kanalbroa, eller besøker Bastøferga og bystranda.

Kanskje våre barn i dag følger de samme stiene Ribbungene flyktet langs i 1221?

Fortid, nåtid og fremtid veves sammen i møte med Galleri F 15 som formidler internasjonal samtidskunst på Alby.

I disse fantastiske og historiske omgivelsene leker og lever barna her og nå.

Utskrift fra Norkart AS kartklient

Dato: 25.06.2019

Målestokk: 1:20000

Koordinatsystem: UTM 32N

© 2019 Norkart AS/Geovekst og kommunene/NASA, Meti © Mapbox © OpenStreetMap

OVERGANGER.

MELLOM HJEM OG BARNEHAGE.

Det å begynne i barnehagen er ofte barnets første skritt ut i den store verden og overgangen til barnehagelivet kan oppleves som en løsrivelsesprosess for både barn og foreldre

Mål: overgangen fra hjem til barnehage skal ikke oppleves som et brudd, men som en utvidelse av mulighetene for kontakt og nye erfaringer.

Barn er ulike og noen er klare for barnehagen med én gang mens andre trenger mer tid.

Tiltak:

Personalet har fokus på trygghet og omsorg, samt gode forutsigbare rutiner. De yngste barna under 3 år får en voksen tilknytningsperson som er ekstra tett på barna.

Foreldre og ansatte gjør avtaler om oppholdstid med utgangspunkt i det enkelte barn.

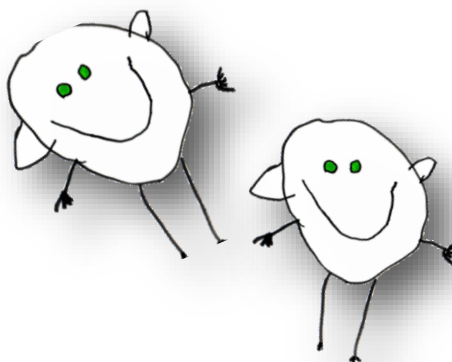
Samtale om barnets trivsel holdes i løpet av de første dagene.

«Nye barn og foreldre får tilbud om å delta på «bli-kjent» dager.

Dette skjer på vårparten før barnet begynner i barnehagen i august..

MELLOM ÅRSGRUPPER

Mål: overgangen skal føles trygg og forutsigbar for barna.

Tiltak:

Vi har gjennomført endringer og er i ferd med å lage nye rutiner for overganger mellom årsgrupper. Arbeidet med ny rutine utarbeides på fagdage i august 2021.

MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE.

Moss kommune har laget en felles rutine for en god overgang og et godt samarbeid mellom barnehage og skole.

Målet med rutinen er å:

”sørge for god sammenheng i overgangen fra barnehage til skole slik at barnets behov for trygghet i overgangsprosessen blir ivare tatt og opplæringen kan tilpasses det enkelte barn fra første skoledag.”

Én av de store fordelene med Reier barnehage er at barnehage, skole og SFO er under samme tak.

Personalgruppene har gode erfaringer med samarbeid på tvers av barnehage og skole.

Tiltak:

Reier barnehage og skole har utarbeidet et felles årshjul for samarbeid, treffpunkter og aktiviteter som skal ivareta barns overgang mellom barnehage og skole.

Dette årshjulet kommer i tillegg til kommunens rutine for alle barnehager.

SISTE ÅR FØR SKOLESTART.

Barna i Reier har kalt denne årsgruppa for «Stjernegjengen». De som er i denne gruppa er 5-6 åringene som har sitt siste år i barnehage før skolestart. I år har vi en liten vri på gruppe-navnet:

«Stjernekatte» 2021-2022.

Det er 14 vitebegjærlige, aktive og nysgjerrige barn i denne årsgruppa.

I løpet av året får de både erfaringer og opplevelser som er spesiell for gruppa og som de andre barna i barnehagen gleder seg til.

I Rammeplanen for barnehager er målet: «bidra til at barna kan avslutte barnehetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner». RP s. 34.

Dette jobber de ansatte med hver dag for å oppnå.

Tiltak: Foreldre får informasjon om arbeidet med de eldste barna på foreldremøte i september. I tillegg får foreldrene jevnlig informasjon i periodeplaner om hva 5-6 åringene er opptatt av gjennom året.

I samlinger inne lærer barna å lytte til hverandres fortellinger, si noe selv, vente på tur og ta hensyn til andre.

Barna samles om temaer og bøker. De jobber med prosjekter og er innom alle fagområder gjennom året. De blir godt kjent på Reier skole, på SFO, skolegård, aula og gymsal.

Sammen med faste ansatte drar de på små og større turer i nærmiljøet, biblioteket, til sentrum, brannstasjon, på ulike arrangementer med skolen og på avslutningstur neste sommer (ved normal drift).

På turene er det fokus på opplevelser, samhold og utfordringer - noe å ta med tilbake til felles lek i barnehagen. De får f.eks. erfaring med Landart og naturbingo. Inne er det populært med hyttebygging og de får erfaring med rydding; sortering og klassifisering.

Ofte brukes konkrete hendelser som utgangspunkt for samtaler og prosjekter.

I «Stjernekatte» blir det også jobbet med realfag ute, inne, på turer og i ulike aktiviteter.

Barnehagen samarbeider med skole og SFO bl.a. om overføringsmøter, og vi har de beste forutsetninger for å oppfylle lovens krav om gode overganger mellom barnehage og skole.

SYSTEMATISK SPRÅKTILBUD.

Barnehagen følger Moss kommunes rutiner for systematisk språktilbud.

- Målet med rutinen er at: alle 5-åringene i de kommunale barnehagene, skal få økt språklig kompetanse gjennom varierte språklige erfaringer for et best mulig utgangspunkt for lese- og skriveopplæring. Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver ligger til grunn for innholdet i planen og det tas spesielt utgangspunkt i områdene:
- god samtale
- rim, regler, dikt og sang
- fortelling og høytlesing
- lek og utforskning av skriftspråket

BARN MEDVIRKNING OG DELTAGELSE. KVALITETSPLAN OG INKLUDERENDE MILJØ. PROGRESJON.

MEDVIRKNING OG DELTAGELSE.

Barns rett og mulighet for å «virke med» i egen hverdag har stor plass i Rammeplan for barnehager.

Denne retten er også nedfelt i FNs barnekonvensjon.

Alle barn har rett til å erfare at det de sier blir hørt, og at budskapet deres er av betydning.

Det betyr ikke at barn alltid får gjennomslag for ønskene sine.

I «medvirkning og deltagelse» som begrep ligger noe **annet** enn ønsker og valg.

«Å virke med eller å høre til» betyr at du har en stemme som blir hørt i et fellesskap - en demokratisk måte å tenke og organisere seg på.

I barnehagen lærer barn å mestre balansen mellom å tilpasse seg og hevde seg i større grupper. Dette er kunnskap barnet tar med seg videre i skole, fritidsaktiviteter og etter hvert, i samliv og jobb.

Arbeidet med barns medvirkning/deltagelse krever ansatte som anerkjenner barns rett til innflytelse i egen hverdag.

Barns medvirkning og deltagelse skal være en gjennomgående holdning og integreres i det hverdagslige.

Arbeid med Moss kommunes kvalitetsplan 2021-2022.

Reier barnehage har valgt fokusområdet: «inkluderende barnehagemiljø» fra planen.

Vi har også valgt følgende kvalitetsprinsipp som vi vil vektlegge dette barnehageåret: «fellesskap» og «lekende» (se også s 4).

Mål	Tiltak
Barna opplever å høre til, og er en del av fellesskapet i barnehagen.	⇒ Barna deles i smågrupper hver dag. ⇒ Barnehagen har et inkluderende miljø der alle barn får like muligheter til å bli sett og hørt, og til å delta i alle aktiviteter. ⇒ Barnehagen sikrer at gutter og jenter får like muligheter til pedagogisk utbytte i barnehagen. ⇒ Barnehagen verdsetter mangfold og bygger et fellesskap med rom for ulikheter.

PROGRESJON.

Progresjon i barnehagen bygger bl.a. på observasjon og vurdering av hvordan barnet trives, hva det mestrer og hva barnet kan utfordres på.

I Reier barnehage er de samme barna og ansatte i årsgruppen sin flere timer hver dag. Det betyr at alle blir godt kjent og at tilbudet og utfordringene tilpasses barnas alder, modning og interesser.

Et hverdagseksempel på hvordan ansatte jobber med barn og progresjon er å bruke bøker ulikt i forhold til alder og /eller modning. Med de yngste legges det vekt på bilder. Fokus settes ved å peke på bilder, lage lyder, uttale ord, ha blikk kontakt og ved at ansatte inviterer til en dialog rundt bildet. Med eldre barn kommer i tillegg lesing av tekst, lytting, samtale rundt det som er lest og deling av erfaringer.

I kalenderdelen vises det konkret hvordan det jobbes med progresjon f.eks. med fagområdet «Etikk, religion og filosofi» i 21/22.

ANERKJENNELSE. OMSORG. DANNING. MOBBING.

Fra Moss kommunes visjon og verdiplattform 2019 jf. s. 2:

«Barn og voksne unike og likeverdige. Alle mennesker har muligheter for å utvikle seg i samspill med omgivelsene. I våre barnehager skal alle barn møte ansatte som er anerkjennende og omsorgsfulle».

ANERKJENNELSE.

I rammeplanen er «anerkjennelse» nevnt en rekke ganger.

Begrepet er knyttet opp mot at:

hvert menneske er et selvstendig individ med rettighet til sine opplevelser og erfaringer.

Å se anerkjennelse på denne måten skal være retningsgivende for hvordan ansatte møter det enkelte barn i dagliglivets små og store situasjoner.

Begrepet er altså ikke knyttet opp mot det vi kaller for «ros».

OMSORG.

Den fysiske omsorgen i barnehagen er lett å se. Alle barn får det de trenger av mat og drikke, tørre bleier, hvile og stell, riktige klær til allslags vær og barna veksler på å være ute og inne hver dag.

Den psykiske omsorgen er også lett å få øye på, men er ikke alltid så lett å snakke om og sette ord på. Den kommer til uttrykk i hvordan ansatte snakker med barn, om personalet ser at barn trenger tilknytning og fellesskap, og hvordan voksne støtter barn i å finne lekevenner og gode måter og være sammen på.

Psykisk omsorg handler også om hvordan ansatte møter barn som «ikke vil» eller vil noe annet enn den voksne.

Psykisk og følelsesmessig omsorg er når barnet opplever nærhet til barn og ansatte i barnehagen.

DANNING.

I Reier barnehage definerer vi danning på denne måten:

Danning skjer i møtet mellom mennesker og på et indre plan. Hvordan vi blir møtt av andre er med og former vårt syn på oss selv.

Rammeplanen er klar på at barnehagen skal fremme danning:

«Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltagelse i demokratiske fellesskap.(.....).

Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer».

RP.s. 21

MOBBING.

Det motsatte av omsorg og anerkjennelse er utestenging og ekskludering.

Mobbing er et ord som forbindes med eldre barn, ungdom og voksne.

Men også i barnehagen kan små barn utestenge andre barn fra f.eks. lek.

I plan for «Trygt og godt barnehagemiljø» s.2, vektlegges følgende definisjon:

«Mobbing av barn er handlinger fra voksne og/eller barn som hindrer opplevelsen av å høre til, og å være en betydningsfull deltager i fellesskapet og for muligheten til medvirkning.»

(Lund, Helgeland & Kovac 2017

Se også s.30 «Medvirkning og deltagelse».

INFORMASJON.

Informasjon gis i barnehagens planverk og på Moss kommunes hjemmeside. Årskullene tar utgangspunkt i årsplanen og skriver egne periodeplaner for to måneder av gangen. Info gis også i foreldresamtaler, på mail, Visma Flyt barnehage og på foreldremøter.

PEDAGOGISK DOKUMENTASJON.

Vår dokumentasjon av hverdagslivet ses i form av planer som gis ut, dagsinfo, foto og/ eller når vi bruker skjermene til å vise bilder/film i barnehagens garderobe og inngangsparti. En annen form for dokumentasjon er når barna selv deltar på ulike arrangementer med sang, egne arbeider m.m. Tematavlen i gangen er også en god dokumentasjonsform på hva årskullgruppene er opptatt av, og viser variasjon i materialbruk og teknikker. Vår dokumentasjon skal gi foreldre, barnehagemyndighet og eiere informasjon om barnehagen. Dokumentasjonen skal ta utgangspunkt i barns oppfatning av sin hverdag i barnehagen. Dette skal påvirke personalets planlegging og vurdering. Dokumentasjon skal føre til refleksjon over praksis.

VURDERING.

Hverdagsaktiviteter og rutiner vurderes bl.a. på ledermøter, personalmøter og plandager.

Innspill fra foresatte som omhandler barnehagens aktiviteter og rutiner blir tatt hensyn til i vurderingen. Innspillene fanges opp via uformelle møter og gjennom formelle arenaer som foreldresamtaler, foreldremøter og møter i FAU/SU.

Fokusarbeid og mål i årsplanen vurderes fortløpende gjennom året på ulike møter.

Barnesamtaler gjennomføres høst og vår. Samtalene holdes med utgangspunkt i lek, vennskap og generell trivsel i barnehagen. Samtalene er en del av grunnlaget for personalets vurderingsarbeid som skal tilrettelegge for barns medvirkning/ deltakelse og påvirkning.

Barns mulighet for å uttrykke seg ses ut fra:

alder, modning og erfaringsbakgrunn. Yngre og eldre barn kan på ulike måter formidle hvordan de har det, for eksempel:

- ⇒ si/fortelle med ord hva de vil, hvilke behov og ønsker de har.
- ⇒ bruke kroppsspråk, gråt, mimikk, blikk og gester for å vise behov og følelser.
- ⇒ gjennom lek, aktivitet og samvær med andre.
- ⇒ gjennom ulike estetiske uttrykk (tegning, maling, sang, fortelling, dans mv.).

Personalet skal:

- ⇒ holde barnesamtaler (jf. personalets arbeidsplan) vår og høst, og sikre barns rett til å bli hørt.
- ⇒ sikre at barns synspunkter påvirker innhold i planer og organisering ved å ta det som sak på møter.
- ⇒ øve seg på ulike dokumentasjonsmetoder sammen med barn.

RAMMER FOR DRIFT

Barnehagens innhold og drift styres gjennom:

- ⇒ Barnehageloven
- ⇒ Rammeplan (forskrift til loven)
- ⇒ Moss kommunes kvalitetsplan
- ⇒ Barnehagens årsplan
- ⇒ Moss kommunes strategiplaner
- ⇒ Plan i Moss kommune for samarbeid barnehage-skole
- ⇒ Felles årshjul for samarbeid mellom Reier barnehage, SFO og Reier skole
- ⇒ Moss kommunes vedtekter

Alle styringsdokumenter er tilgjengelige i barnehagen

Barnehagens innhold og drift planlegges, utvikles og vurderes på:

- ⇒ gruppemøter
- ⇒ pedagogmøter
- ⇒ fag -og seminardager
- ⇒ personalmøter
- ⇒ fagforum for ansatte
- ⇒ kurs

Rammeplan og fagområder.

Rammeplanen er en forskrift til loven og gir retningslinjer for barnehagens verdigrunnlag, innhold og oppgaver. Dagens rammeplan er fastsatt av Kunnskapsdepartementet med virkning fra 1. august 2017.

Rammeplanen deler barnehagens innhold i syv fagområder som i det daglige arbeidet, glir over i hverandre:

- ⇒ Kunst, kultur og kreativitet
- ⇒ Natur, miljø og teknologi
- ⇒ Etikk, religion og filosofi
- ⇒ Kommunikasjon, språk og tekst
- ⇒ Nærmiljø og samfunn
- ⇒ Antall, rom og form
- ⇒ Kropp, bevegelse, mat og helse

Se bl.a. kalenderdelen for mer informasjon om arbeid med årets fagområder.

I Rammeplanen står det mer informasjon om fagområdene s. 47-57.

Årsplan.

Barnehagen er pålagt å ha årsplan jfr. Barnehageloven.

Planen er både et offentlig dokument og et arbeidsredskap for personalet.

Årsplanen skal ikke minst gi foreldre god informasjon om det tilbudet barna får i barnehagen.

Foreldre medvirker til årsplanens innhold gjennom formelle innspill fra SU, FAU og foreldremøter - og via mer uformelle treff og samtaler gjennom året.

Planen følger barnehageåret og vedtas av samarbeidsutvalget (SU) i juni hvert år.

Periodeplan.

I Reier barnehage har vi valgt å dele det pedagogiske arbeidet i perioder på to måneder av gangen.

Periodeplanen er en konkretisering av årsplanen tilpasset barnas alder og modning.

Planen skal gi en kort vurdering av arbeidet i forrige periode, arbeidet her og nå samt planer for kommende periode.

Moss kommunes kvalitetsplan: «Små føtter skaper fremtidens spor». Denne planen skal vise retning for vår barnehage innen kvalitetsutvikling.

Mål: Barna opplever å høre til, og er en del av fellesskapet i barnehagen.

Barnehagen har valgt følgende kvalitetsprinsipper som vi vil vektlegge dette barnehageåret: «fellesskap» og «lekende».

Vi har valgt fokusområdet **inkluderende barnehagemiljø** fra kvalitetsplanen.